

samej o 10% wyższa. A więc faktyczne podrożenie drewna wynosi $55\% + 10\% = 65\%$ w złocie w porównaniu z stanem przed spadkiem złotego. Zbliżamy się już do tego okresu, kiedy wzrost wskaźnika cen hurtowych czyli ogólnej drożyzny zrówna kurs wewnętrzny krajowy z zagranicznym. Co do drewna ten moment już nastąpił. Jeżeli zanik premii eksportowej nie przyczynił się do większych trudności przypisać to należy nieco lepszej koniunkturze zagranicą.

Z drugiej strony wiemy, że cały szereg resortów naszego Rządu konsekwentnie przeprowadzały akcję powstrzymywania wzrostu drożyzny i jedynie temu zawdzięczać należy tą względnie umiarkowaną zwyżkę wskaźnika cen hurtowych. Poczta i kolej zmieniły swoje taryfy w granicach bardzo umiarkowanych. Wyjątek stanowi podrożenie drewna. Wprawdzie lasy państwowe nie są instytucją dobroczynności publicznej, niemniej jednak są potężnym i bodaj decydującym regulatorem cen drewna. Idąc śladem koniunktury podwyższyły swoje ceny, co wywołało sprzeciw kół handlowych i przemysłowych. Ścierają się dwa poglądy i przypominają walkę ognia z wodą. Kompromisu między nimi niema i albo zwycięży jeden albo drugi. Najważniejszy czynnik ożywiający eksport, a mianowicie spadek złotego, został wyeliminowany w postaci wzrostu drewna ponad parytet z zeszłej kampanii, robocizna i pobory poszły w górę i pozostają jeszcze taryfy kolejowe. Lecz jak już na wstępie zaznaczyliśmy, nastąpił i tam pierwszy poważny wyłom w formie podniesienia przewozowego na papierówkę i kopalniaki. Materiał tarty uzyskuje na rynkach zagranicznych wprawdzie nieco lepsze ceny, co jednak nie oznacza jeszcze dla kupca naszego całkiem zysku, gdyż drewno podrożało. Jeżeli handel eksportowy nie podupadł przypisywać to należy, jak wyżej zaznaczyliśmy względnie dobrej koniunkturze na rynkach zagranicznych no i — least not last — solidniejszej robocie. A więc przy większym nakładzie pracy mniejszy zysk i ceny eksportowe zbliżają się niebezpiecznie do najniższej granicy zyskowności. Jeżeli spadną poniżej tej normy, czego się to wówczas poważnie należy obawiać, handel wywozowy przestaje być funkcją gospodarczo uzasadnioną i skurczy się. Rynek wewnętrzny na razie jeszcze nie może zastąpić eksportu. Jego pojemność jest tak nikła, że w rzeczy samej on nie istnieje.

Z powodu zmian w taryfach kolejowych na wywóz papierówki i kopalniaków.

Ostatnią podwyżkę taryf na wywóz papierówki i kopalniaków Ministerstwo Komunikacji tak uzasadnia:

Przeprowadzone w dn. 1. b. m. zrównanie pod względem taryfowym wywozu papierówki i kopalniaków z resztą sortymentów drzewa nieobrobionego wywołało skargi ze strony pewnych grub eksporterów drzewnych, wskazujących, że podwyższenie kosztu przewozu (przebieganie o zł 2 na 1 tonie, czyli o zł 1 na 1 m.³) krzywdzi ich, a grozi zarazem zahamowaniem wywozu z kraju drzewa celulozowego i kopalnianego.

Pierwszy zarzut jest słuszny o tyle, że każda podwyżka taryfy jest dla właściciela ładunku przykra. Jednakowoż względ ten nie może być decydującym, gdyż w razie przeciwnym o żadnej wogóle zwyżce istniejących taryf nie dałoby się pomyśleć bez względu na najpoważniejsze interesy kolei czy Państwa.

Co zaś do drugiego, to zarządzenie ostatnie nie miało bynajmniej na celu spotęgowania wywozu. Przeciwnie, z uwagi na gwałtowne wyniszczenie lasów i wyrzucanie na rynek zagraniczny drzewa w postaci najmniej dla przemysłu krajowego i dla bilansu handlowego korzystnej, taryfowe zrównanie drzewa celu-

lozowego i kopalnianego z resztą sortymentów drzewa nieobrobionego miało na celu pozabawienie tego wywozu ulg specjalnych i sprowadzenie go do granic normalnych, pozostawiających w kraju dostateczną ilość tych gatunków drzewa dla potrzeb własnych.

Że zachodzi istotna potrzeba ochrony krajowego przemysłu przed nadmiernie forsowanym wywozem zagranicę surowca drzewnego, o tem świadczy wymownie memoriał Związku polskich fabryk celulozy z dn. 12. lutego r. b. Według szczegółowych obliczeń, opartych na danych M-wa Rolnictwa, normalna produkcja papierówki, otrzymanej wyłącznie z drzewa świerkowego, stanowi na obszarze Dyrekcji kolejowej Wileńskiej (województwa Białostockie, Nowogródzkie i Wileńskie) — 273.000 ton. Wywóz zaś ogólny papierówki z tego obszaru kolejją stanął w 1925 r. — 577.122 ton, czyli dwa razy więcej. Na obszarze Karpat Zachodnich (Dyrekcje kolejowe Krakowska i Katowicka) produkcja papierówki stanowi 68.640 ton, wywóz zaś kolejją wyniósł 168.670 ton, czyli o 150% więcej.

Widzimy zatem, że eksploatacja lasów dla otrzymania tylko jednej papierówki dokonywa się z tych dwóch głównych obszarów z trzykrotnym przekroczeniem norm rozsądnych, dozwolonych.

A ponieważ spożycie wewnętrzne papierówki stanowi w 1925 r. 142.000 ton, przeto cały nadmiar cięcia pochłaniał wywóz, stanowiący w 1925 r. 692.200 ton, a w 1926 r. — aż 1.125.770 ton, zamiast dopuszczalnych 220.000 ton.

Tak forsowny wywóz surowca celulozowego sprawia, iż krajowe fabryki nie osiągną należytego rozwoju i że w 1925 r. sprowadzono z zagranicy przeszło 3.100 ton celulozy i 31.700 ton papieru na sumę zł 21 800.000. A ponieważ wartość wywozu papierówki stanowiła w tymże roku zł 25.450.000, przeto saldo na rzecz bilansu handlowego określa się w znikomą sumę zł 3.650.000, czyli 0,3% w stosunku do wartości całego eksportu, otrzymywane przytem kosztem wyniszczenia lasów na ogromnej połaci kraju.

To też zrozumiałemi się stają żądania Związku polskich fabryk celulozy zawarte w przytoczonym memoriale:

1) „zaprzestać forsowania eksportu drzewa celulozowego w ilościach przekraczających każdorazową normalną produkcję papierówki z potrąceniem jej wewnętrznego zapotrzebowania”;

2) „papierówka nie powinna korzystać z żadnych refakcyj kolejowych przy eksporcie, ani też być zaliczoną do niższej klasy taryfowej, niż kłody tartaczne, przeznaczone na wywóz”.

Żądaniu ostatniemu czyni właśnie zadość zmiana taryfowa, wprowadzona z dn. 1. marca r. b. Zachodzi jednak obawa, że życzenie wyrażone w b. 1 — ograniczenia wywozu papierówki do normy racjonalnej — osiągnięte przez to jedno zarządzenie taryfowe nie będzie.

Cztery fabryki celulozy, istniejące w Prusach Wschodnich i użytkujące 500.000 ton papierówki, mają źródło zaopatrzenia się w ten surowiec wyłącznie w Polsce, wobec odcięcia ich od białoruskich guberni Rosji sowieckiej i wyczerpania lasów litewskich. Podwyższenie przeto kosztu przewozu o zł 1 na metr sześć nie będzie stanowiło dostatecznego powodu do ograniczenia przez te fabryki produkcji lub nawiązania stosunków z nowymi rynkami surowca. Fabryki celulozy w Niemczech właściwych otrzymały z Polski w 1925 r. 238.000 ton, a w 1926 r. — przeszło 500.000 ton papierówki, uzupełniając resztę potrzebnej ilości przywozem z Czechosłowacji i Finlandji. Jednakowoż Czechosłowacja, wobec przeprowadzenia reformy leśnej i opanowania kłeski mniszki, ograniczyła już w 1926 r. swój wywóz papierówki b. znacznie, a Finlandja wzbroniła wogóle tego wywozu celem podtrzymania własnego przemysłu celulozowego. W tych warunkach oczekiwać należy, że zapotrzebowanie na polskie drzewo jeszcze się wzmoże i że drobna stosunkowo podwyżka kosztów przewozu nie będzie go w stanie zahamować — bez innych bardziej radykalnych zarządzeń.

Tak samo ma się rzecz z wywozem kopalniaków. Opinia Rady Zjazdów Przemysłowców Górniczych

stwierdza potrzebę ograniczenia wywozu tego materiału zagranicę celem zapobieżenia wzrostowi jego ceny w kraju. Tymczasem przeszło 60% wywozu kopalniaków dokonywa się na odległościach poniżej 100 km. (z Dyrekcyj Poznańskiej, Krakowskiej i Katowickiej), a więc z przebiegami krótkimi, na których podwyżka taryfy nie przekracza zł 1 na 1 tonie, czyli 50 gr. na 1 m³. I tutaj więc trudno liczyć na istotne zmniejszenie wywozu, a zadowolnić się należy przekonaniem, że się cofnęło niepotrzebne ulgi.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.
Submisja w dniu 4. marca 1927 r.

Dąb	I—IV kl.	za m ³	92.50 zł
	w tem masy I kl. 58.18, II kl. 92.03,		
	III kl. 93.02, IV kl. 56.26 m ³ .		
Sosna	I—III kl.	za m ³	42.22 zł
	w tem masy I kl. 101.78, II kl. 581.86,		
	III kl. 562.55 m ³ .		

Nadleśnictwo Państwowe Dębowo D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 8. marca 1927 r.

Dąb	III kl.	za m ³	46.43 zł
"	IV "	"	37.21 "
"	V "	"	39.05 "
"	walki użytkowe	za mp.	19.26 "
"	szczapy opałowe	"	11.24 "
"	walki opałowe	"	13.00 "
Grab	V kl.	za m ³	25.00 "
"	walki użytkowe	za mp.	12.33 "
"	walki opałowe	"	8.50 "
Brzoza	szczapy opałowe	"	11.25 "
Olcha	szczapy opałowe	"	8.00 "
Osika	szczapy opałowe	"	5.83 "
Sosna	II kl.	za m ³	30.14 "
"	III "	"	27.69 "
"	IV "	"	26.00 "
"	walki opałowe	za mp.	8.00 "
Świerk	walki opałowe	"	6.67 "

Nadleśnictwo Państwowe Leszyce D. L. P. Bydgoszcz.
Licytacja w dniu 8. marca 1927 r.

Brzoza	V kl.	za m ³	28.72 zł
Olsza	walki opałowe	za mp.	10.75 "
Sosna	I kl.	za m ³	39.80 "
"	II "	"	35.60 "
"	III "	"	33.06 "
"	IV "	"	27.43 "
"	kopalniaki I kl.	za m ³	19.90 "
"	szczapy opałowe	za mp.	10.03 "
"	walki opałowe	"	7.81 "
"	† II kl.	za m ³	28.84 "
"	† III "	"	25.64 "

Nadleśnictwo Państwowe Szczepanowo D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 9. marca 1927 r.

Sosna	I kl.	za m ³	51.20 zł
"	II "	"	51.00 "
"	III "	"	46.19 "
"	IV "	"	41.72 "
"	szczapy opałowe	za mp.	14.55 "

Nadleśnictwo Państwowe Twaróżnica D. L. P. Bydgoszcz.
Submisja w dniu 9. marca 1927 r.

Sosna	los 1. II—IV k.	za m ³	21.70 zł
	w tem masy II kl. 37.54, III kl. 136.34,		
	IV kl. 79.04 m ³ .		
"	los 2. I—IV kl.	za m ³	23.70 zł
	w tem masy I kl. 6.33, II kl. 47.99,		
	III kl. 119.29 m ³ , IV kl. 37.29 m ³ .		
"	los 3. II—IV kl.	za m ³	21.60 zł
	w tem masy II kl. 21.43, III kl. 84.85,		
	IV kl. 80.10 m ³ .		
"	los 4. I—IV kl.	za m ³	24.70 zł
	w tem masy I kl. 13, II kl. 91.47,		
	III kl. 109.26, IV kl. 52.01 m ³ .		
"	los 5. II—IV kl.	za m ³	21.70 zł
	w tem masy II kl. 26.74, III kl. 89.02,		
	IV kl. 96.90 m ³ .		
"	los 6. II—IV kl.	za m ³	21.60 zł
	w tem masy II kl. 16.67, III kl. 59.50,		
	IV kl. 68.28 m ³ .		
"	los 7. II—IV kl.	za m ³	21.60 zł
	w tem masy II kl. 8.15, III kl. 67.64,		
	IV kl. 90.83 m ³ .		
"	los 8—16. kopalniaki I—III kl.	za m ³	20.35 zł

Nadleśnictwo Państwowe Włoszakowice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 10. marca 1927 r.

Dąb	szczapy użytkowe	za mp.	39.81 "
"	walki użytkowe	"	19.52 "
"	szczapy opałowe	"	20.01 "
Brzoza	szczapy opałowe	"	10.00 "
Olcha	szczapy opałowe	"	10.01 "
Sosna	IV kl.	za m ³	39.10 "

Nadleśnictwo Państwowe Przewodnik D. L. P. Bydgoszcz.
Submisja w dniu 10. marca 1927 r.

Sosna	I—IV kl.	za m ³	42.32 zł
	w tem masy I kl. 1009.29, II kl. 2564.07,		
	III kl. 2130.04, IV kl. 532.87 m ³ .		
"	kopalniaki I—II kl.	za m ³	20.75 zł
	w tem masy I kl. 939.23, II kl. 284.09 m ³ .		

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.
dnia 14. 3. 1927 r., na żyto: 40.25 — 41.25 zł.

Notowania dewiz z dnia 15. marca 1927 r.

Obsługa radiotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopy dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8 1/2	—	100 zł	—	57,64	46,83	43,50	—	—	—	58,05	79,60
Poznań	8 1/2	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	5 1/2	100.88	100 Gd. gld.	—	—	81,48	—	—	—	—	—	—
Berlin	5	123.45	100 R. M.	—	—	—	20,45 1/2	23,73 1/4	606	—	123,30	168,35
Belgia	6 1/2	100	100 fr. belg.	—	—	58,51	34,90 3/4	13,91	355,25	—	73,30	98,60
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	—	810	—	15,45	—	3,16	4,28 1/2
Budapeszt	6	105.01	100000 k. w.	—	—	73,41	27,75	—	445	—	90,85	123,81
Holandja	3 1/2	208.31	100 gld. hol.	359,—	—	168,41	12,13 7/16	40,01 1/2	1022,50	—	208,05	283,95
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	112,13	18,21 1/2	26,64 1/2	—	—	138,50	189,10
Londyn	5	25.22	1 funt ster.	43,53,5	25,05 1/2	20,424	—	4,85 7/16	124,02	—	25,22 1/2	34,43 1/2
Nowy Jork	4	5.18	1 dolar	8,95	—	4,208	4,85 3/8	—	25,54 1/4	—	5,19 7/8	709,35
Paryż	5 1/2	100	100 fr. franc.	35,13	—	16,47	124,03	3,91 1/2	—	—	20,34	27,73
Praga	5	105.01	100 k. czesk.	26,57	—	12,461	163,81	—	75,60	—	15,40	21,00 1/4
Rzym	7	100	100 l.	41,00	—	19,19	106,55	4,52 1/2	116,25	—	23,65	32,35
Szwajcaria	3 1/2	100	100 fr. szwajc	172,38	—	80,985	25,22 3/8	19,24 1/4	491,25	—	—	136,43
Sztokholm	4 1/2	138.88	100 k. szw.	—	—	112,60	18,14	26,77	683,85	—	139,15	189,70
Wiedeń	6	72.93	100 szyling	—	—	59,24	34,48	—	359,—	—	73,15	—

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

W sprawie wag stacyjnych. Poruszyć należy kołosalny brak wag stacyjnych, co oczywiście jest przedmiotem tysiąca najrozmaitszych kolizji, gdy waga wagonu jest sprawdzana po przybyciu przezeń czasami kilkuset kilometrów. Postulat ten, powtarzany od wielu lat przez organizacje przemysłu drzewnego, jest realizowany w zupełnie niedostatecznej mierze. Musimy kategorycznie żądać, aby jaknajszybciej ustawione były wagi na wszystkich stacjach, na których ładuje się ponad 250 wagonów rocznie. Poruszając zagadnienie niedostosowania urządzeń stacyjnych do potrzeb przemysłu drzewnego musimy wspomnieć o konieczności powiększenia w obecnej chwili najzupełniej niewystarczających placów stacyjnych, co zwłaszcza w obrębie Dyrekcji Gdańskiej ogromnie utrudnia pracę eksportowi drzewnemu. Ze sprawą wag wiąże się zagadnienie obliczania należności za rzeczywistą wagę ładunku. Według obowiązujących u nas przepisów bez względu na wagę ładunku liczy się zawsze conajmniej za 15 ton, co dla drzewa ładowanego suchym jest niemożliwe do osiągnięcia. Inaczej jest na kolejach niemieckich, gdzie liczy się zawsze conajmniej za 13.500 kg. W Czechosłowacji liczy się conajmniej za 12.750 kg. Musimy kategorycznie domagać się wprowadzenia tych bardziej liberalnych zasad również do polskiej taryfy kolejowej.

Import drzewa do Niemiec w styczniu 1927 r. wyniósł łącznie 468 072 t/w styczniu 1926 r. 377 199 t. Z tego przypada na Polskę wschodnią 183 450 t, na zachodnią 350 32 t, na polski Górny Śląsk 3061 t. Tę samą Polskę dała łącznie (w tem 721 t. z Gdańska) 222 264 t czyli 47% całego przywozu. Tę samą wagę również należy, że w innych statystykach drzewo polskie również figuruje, czego jednak nie można cyfrowo ująć. Połowa importu z Polski czyli ściśle 46% przypada na drzewo okrągłe, którego wywoziła najwięcej Kongresówka a mianowicie 82 787 drzewa szpilkowego, podczas gdy zachodnia Polska wywoziła tego sortymentu tylko 9089 t. Papierówki Niemcy sprowadziły z Polski w okresie sprawozdawczym łącznie 62 950 t czyli 28% całego importu z Polski. Materiału tartego było razem 11 564 t. czyli 5% łącznego przywozu.

Wyjaśnienie odnośnie do stosowania ustawy o opłatach stemplowych. Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości następujące wyjaśnienia odnośnie do stosowania ustawy o opłatach stemplowych; udzielone przez p. Rosenkranza, naczelnika wydziału opłat stemplowych przy Ministerstwie Skarbu:

1. Pocztówka rozrachunkowa wymieniająca tytuł transakcyjny, t. j. towar i cenę, podlega ostemplowaniu, o ile umowę zawarto ustnie i jeżeli strony nie prowadzą rachunku bieżącego, n. p. hurtownik zawiera umowę ustną z mleczarnią o dostawę masła, i za dostarczone masło posyła mleczarni pocztówkę rozrachunkową, w której wymienia towar i cenę oraz sumę, jaką przekazuje wzgl. którą uznaje rachunek mleczarni. Pocztówka taka podlega opłacie 0,20%.

2. Rachunki pozorne, t. zw. Begleitscheine, należy ostemplować tylko w tym wypadku, o ile nie pozostają one w urzędzie celnym.

3. Zestawienie kosztów tytułem wyskarżonej skargi sądowej jest wolne od opłaty stemplowej.

4. Przy notach rabatowych opłaty stemplowej, uścić nie potrzeba, o ile opłata została już uiszczona od całego rachunku, zawierającego rabat.

5. Nie podlegają opłacie stemplowej orzeczenia sądów rozjemczych, natomiast pełnomocnictwa do wystąpienia przed takimi sądami podlegają opłacie w wysokości 3 zł.

6. Rachunki wystawione zagranicą w r. 1926, które nadeszły do Polski w roku bieżącym, podlegają opłacie stemplowej.

7. Duplikaty lub odpisy rachunków, wystawione w kraju lub zagranicą, podlegają ostemplowaniu, o ile oryginały nie zostały ostemplowane. Natomiast niema obowiązku stemplowania odpisów listów przewozowych, deklaracji celnych i t. p.

8. Wolne są od opłaty umowy, określające rodzaj, rozmiar, położenie oraz sposób użycia mieszkania służbowego, o ile rzeczywiście zachodzi stosunek między pracodawcą a pracobiorcą. Mieszkanie służbowe jest bowiem częścią wynagrodzenia, pobieranego przez pracobiorcę.

9. Zestawienie kosztów przy zwrotnem poszukiwaniu przy wekslach protestowanych opłacie stemplowej nie podlegają.

10. Obciążenie konta klienta za koszty dyskonta od nadstanych weksli w formie listu nie podlegają opłacie stemplowej.

11. Pod pojęciem „przedmiot” w art. 136 ustawy stemplowej rozumie się wszystko to, co podpada pod zmysły, a nie jest człowiekiem.

12. Pokwitowanie odbioru czeku podlega jako pokwitowanie papieru wartościowego opłacie stemplowej.

13. Do uiszczenia opłaty stemplowej na kwitach i rachunkach obowiązany jest wystawca, o ile rachunek wystawia się w Polsce, na rachunkach zagranicznych odbiorca rachunku.

14. Przy umowie komisowej, podpisanej przez obie strony, podlega ostemplowaniu jedynie suma prowizji.

15. Pismo, stwierdzające zawarcie umowy z fundacją, podlega opłacie w wysokości połowy opłaty normalnej, natomiast pismo, stwierdzające wykonanie umowy, jak n. p. rachunek, wystawiony przez fundację, podlega opłacie w wysokości 0,20%. Dwustronna umowa kupna, sprzedaży między fundacją a firmą handlową podlega opłacie w wysokości połowy zwykłej stawki, t. j. 100%. Do uiszczenia opłaty obowiązany jest w niniejszym wypadku kupiec.

16. Umowa komisowa, podpisana tylko przez jedną ze stron, jest wolna od opłaty stemplowej.

17. Zrzeszenie kupców pewnej branży, które sprowadza towar pod swoim adresem dla podziału między swoich członków, nie pobierając za tę czynność żadnego wynagrodzenia, jest zobowiązane stemplować rachunki, wynikające z transakcji między zrzeszeniem a dostawcą towaru, natomiast nie potrzebuje stemplować rachunków wystawianych dla poszczególnych członków.

18. Odbiorca rachunku krajowego nie odpowiada za uiszczenia stempla.

19. Rachunek za prowizję (nota prowizyjna) podlega opłacie jako stwierdzenie wykonania umowy o usługę.

20. Płatnicy, którzy uzyskali zezwolenie na gotówkowe uiszczenie należności stemplowych nie mogą potrącić z nich należności za kwoty bonifikat, przyznanych odbiorcom od uprzednio zaliczonych i fakturowanych cen sprzedaży.

21. Zawiadomienie w drodze zwyczajnej korespondencji, w którym kupiec informuje drugiego kupca o stanie jego rachunku w danej chwili, nie przysyłając mu odpisu rachunku, podlega, — jako ustalające saldo — opłacie stemplowej 20 gr.

22. Przedsiębiorstwa, wykonujące jeszcze w bieżącym roku dostawy na podstawie umów pisemnych, zawartych w ubiegłym roku, nie potrzebują stemplować rachunków, wystawionych w związku z powyższymi transakcjami.

23. Umowy o sprzedaż komisową, zawarte przed 1 stycznia na dłuższy okres czasu i obecnie nadal wykonywane, podlegają opłacie stemplowej według starej ustawy, t. j. opłaca się 0,5% od wartości prowizji.

24. Potwierdzenie listowne, stwierdzające, iż uznano na rachunku osobę, przesyłającą pieniądze przez bank lub pocztę, nie podlega opłacie stemplowej.

25. Świadectwa pochodzenia dla towarów, eksportowanych zagranicę, a uwierzytelniane przez Izby handlowe w wykonaniu ich prawne publicznej funkcji są wolne od opłaty stemplowej, jak również zestawienia (rachunki) tych należności, przesyłane przedsiębiorstwom.

26. Przy licytacjach na drzewo należy opłacić stempel w wysokości 20/100 wzgl. 1% od protokołu licytacyjnego. Wystawiane na podstawie tego protokołu asygnaty na odbiór drzewa są wolne od opłaty stemplowej. Wysokość opłaty zależna jest od tego, czy jedna ze stron opłaca podatek przemysłowy, wtedy opłata wynosi 0,2%, w innych wypadkach 1%.

27. Wolne od opłaty są rachunki, stwierdzające należność spółdzielni za towary, sprzedane członkowi lub za towary przez spółdzielnię od kogokolwiek kupione, albo otrzymane w komisowej działalności, określonej statutem. N. p. podstawową działalnością spółdzielni handlowej, której celem jest dostarczanie swym członkom towarów, jest sprzedaż, nabytych towarów swym członkom, wobec czego rachunki, wynikłe z tej sprzedaży, są wolne od opłaty stemplowej; natomiast jest spółdzielnia zobowiązana stemplować rachunki, wynikłe z transakcji pomiędzy spółdzielnią a n. p. fabryką, od której towary dla swych członków sprowadza.

Za gotówkę oddam

ca 50 m³ bloków bukowych

2½—4" grubych, 2 lata starych.

ca 20 m³ desek bukowych

28 m/m grubych.

Materiał leży na Pomorzu. Oferty uprasza się pod Nr. 439 do Rynku Drzewnego.

KALENDARZ TERMINOWY SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

Termin dnia	godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna		Długość		Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły		Rodz. sprz.	U w a g i
				klasa		sztuk	m ³	m ³	mp.		Nr.			
17. III. 27.	930	P. N. Oborniki (sala Narodzińskiego, Oborniki)	d. - pozn.								25	371	L	
	1100	Państw. Nadl. Lutówko (kancelarja)	d. - bydgoska	dąb buk	I-V II-V		1740,29 152,06				25	376	S	
	1100	Państw. Nadl. Osie (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	I-IV	10554	9098,12	1818,72						
18. III. 27.	1030	Państw. Nadl. Oborniki (kancelarja)	d. - pozn.			39	20,15		1440,—	4700,—	26	387	S	
	1100	Państw. Nadl. Osie (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	I-IV	2225	2298,81				25	374	S	
	1145	Państw. Nadl. Żelędowo (kancelarja)	d. - bydgoska		I-III			1939,61			27	414	S	(drzewocian na pniu)
	1300	Państw. Nadl. Zbiczno (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	2923	4270,70				26	395	S	(kopalniaki).
		Ordynacja Będlewo (kancelarja)	w. - pozn.	sosna	I-IV		5000,—				30	445	S	w tem † 289 sztuk = 425,69 m ³ .
19. III. 27.	1000	Majątność Żydowo (kancelarja)	w. - pozn.	dąb		110	57,15				27	401	S	masa podana w przybl.
	1130	Państw. Nadl. Trzebczyny (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	I-IV	6755	4307,02	337 15			27	410	S	
	1130	P. N. Bartel Wielki (lokal Baranowskiego, Kaliski)	d. - toruńska	sosna	I-IV	3439	3834,74				27	417	S	
22. III. 27.	1100	Państw. Nadl. Osieczno (kancelarja)	d. - toruńska		I-IV	9879	5658,61				29	435	S	
	1100	Państw. Nadl. Lipowo (kancelarja)	d. - bydgoska		I-IV	6767	5183,22				30	441	S	
	1200	Państw. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska		I-IV	12224	13243,56				30	440	S	
	1200	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								25	369	S	na sprzedaż materj. tart., blochów oraz drewna do wyrob. drewna użytk.
23. III. 27.	1000	Państw. Nadl. Nakło (kancelarja)	d. - bydgoska	dąb	I-III	534	619,52				28	425	S	
	1100	Państw. Nadl. Mochy (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV	2423	1317,61	49,31			29	436	S	
26. III. 27.	1000	Państw. Nadl. Kartuzy (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	2108	1473,94							
				świerk	I-IV	1681	928,51		110,—					
				dąb	II-V	26	18,69				30	443	S	
				buk	II-V	24	9,67							
	1200	Państw. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV			2244,37			30	451	S	(kopalniaki).
28. III. 27.	900	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d. - bydgoska								2	30	L	na drewno użytk. i opał.
31. III. 27.	1100	Państw. Nadl. Mirachowo (kancelarja)	d. - toruńska	buk	I-V	414	271,44							
				sosna	I-IV	894	1401,56							
				dąb	II-V	1401	1000,65							
				brzoza	IV-V	91	43,70							
				olcha	IV-V	8	4,61				30	442	S	

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz

Państw. Nadleśn. Durowo.

Licytacja na drewno użytkowe dąb, brzoza, olcha, sosna i osika z okręgów Rąbczyn, Orla, Dębina i Wągrowiec odbędzie się dnia **21-go marca** począwszy od godz. 9-tej w lokalu p. Wierzejewskiej w Wągrowcu. Leśniczowie z odnośnych okręgów pokażą drewno na miejscu interesantom. 456

Nadleśniczy.

Sprostowanie.

457

W ogłoszeniu **Państw. Nadleśn. Mochy** o submisji na dzień 23-go marca br. umieszczonym w Nr. 29 Rynku Drzewnego z dnia 11. III. 27. podano w losie 7. mylnie rodzaj drewna dąb †, ma być **sosna** †.

Państwowy Nadleśniczy.

Państwowe Nadleśnictwo Łąkorz

sprzeda drogą ustnego przetargu około **120 m³** I i II kl. **sosny użyt.** ze zrębu z roku 1927 leśnictwa Wąkop oddz. 51 dnia **23. marca 1927** o godz. 11 w kancelarji nadleśnictwa.

467

Nadleśniczy lasów państw.

150 kbm. 23 i 30 mm. nieobrz. sosn. desek środkowych

100 kbm. 26 i 30 mm. obrzyn. sosn. desek podłogowych

z obecnego tarcia, o pierwszorzędnej jakości do sprzedanie. [447

A. Szmał, Grabów n. Prosną.

Państwowe Nadleśnictwo Rytel

powiat chojnicki

sprzeda w drodze s u b m i s j i następujące dłuższe sosnowe:

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	K l a s a				Razem m ³	Odległość od stacji kolej. około
				I	II	III	IV		
1	Lutom	po cał. lesie	27	—	6,01	12,03	2,04	20,08	Gutówiec 4—6 km.
2	Mylof	„	289	47,98	159,97	86,10	16,12	310,17	Rytel 2—4 km.

Pisemne oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach, należycie ostemplowane z napisem „Submisja“ należy przesłać do **30. marca 1927 r.** godz. 12 przczem nastąpi otwarcie ofert w kancelarii Nadleśnictwa w obecności ewentl. przybyłych reflektantów.

Oferty winny być wniesione za 1 m³ na każdy poszczególny los w złotych i jego dziesiątych w cyfrach i słowach, oraz z oświadczeniem, że reflektantowi znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i takowym poddaje się bez zastrzeżeń; ubiegający się o kredyt winien to zaznaczyć w ofercie. Za ewentl. różnice w masie jako też za jakość drewna Nadleśnictwo nie odpowiada. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

464

Nadleśniczy Państwowy.

Państwowe Nadleśnictwo Twaróżnica p. Czersk, pow. Chojnice

sprzedaje w drodze submisji niżej podane drewno sosnowe z drzewostanów uszkodzonych przez sówkę chojnowką z roku gospodarczego 1926/27. 465

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	K L A S A				Razem m ³	Odległość od stacji kolejowej	Uwagi
				I	II	III	IV			
A. Budulec.										
1	Zwierzyniec	21b, 54a	404	2,77	33,76	97,97	81,21	215,71	5—6 klm do st. Lipowa	
2	„	28a	568			27,89	164,81	192,70	5—6 „ „ „	
3	„	4a	384	4,29	41,50	70,72	86,08	202,59	8 „ „ „ Śliwice	
4	„	8a	494		4,81	71,13	130,54	206,48	8 „ „ „	
5	Wilczedoly	70a, b, c, 50a	340		39,01	79,45	71,78	190,24	4—6 „ „ „ Szlachta	
6	„	37a, b, c	340		9,91	49,37	89,76	149,04	4 „ „ „ Lipowa	
B. Kopalniaki.										
7	Zwierzyniec	4a	778	43,19	83,13	23,59		149,91	8 klm do st. Śliwice	
8	„	8a	2536	129,44	231,43	56,19		417,06	8 „ „ „	
9	„	29b, 28a	2385	133,26	229,92	31,58		394,76	5-6 „ „ „ Lipowa	
10	„	54a, 21b	1157	100,62	109,66	6,81		217,09	5-6 „ „ „	
11	Wilczedoly	37a, b, c	1411	94,13	110,84	38,44		243,41	4 „ „ „	
12	„	50a, 71a	883	43,25	65,65	34,40		143,30	4-6 „ „ „ Szlachta	Okorowane

Pisemne oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach należycie ostemplowane z napisem „SUBMISJA“ należy przesłać do Nadleśnictwa Twaróżnica, poczta Czersk, do dnia **26. marca 1927 r.** do godz. 11-tej, poczem nastąpi otwarcie oferty w kancelarii Nadleśnictwa w obecności ewentualnie przybyłych eferentów. Oferty winny być wniesione za 1 m³ za każdy poszczególny los w złotych i dziesiątych złotego w cyfrach i słowach wraz z oświadczeniem, że reflektantowi znane są warunki sprzedaży w lasach państwowych i takowym poddaje się bez zastrzeżeń. Za małe różnice w masie jako też za jakość drewna Nadleśnictwo nie odpowiada. Bliższe warunki można przejrzeć w kancelarii Nadleśnictwa w godzinach urzędowych.

Koszta korowania i ściągania do dróg względnie linji ponosi kupujący. Zatwierdzenie zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Nadleśniczy Państwowy.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Nadleśnictwo Państwowe PELPLIN

poczta i stacja kolejowa w miejscu

sprzeda drewno użytkowe przez s u b m i s j ę z cięć roku 1927

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział poddział	Rodzaj drewna	Sztuk	Kłoc tart.		B U D U L E C					Razem m ³	Odległość od stacji kolejowej
					II	III	I	II	III	IV	V		
1	Borkowo	23a, 26a	sosna	156	—	6,85	4,56	74,03	36,80	15,20	—	137,44	5 klm. Morzeszczyn
2	Bielawski las	75a	„	79	—	—	4,29	55,49	27,76	0,42	—	87,96	3 „ Pelplin
3	Bukowiec	80b ²	„	49	—	—	28,38	47,67	—	—	—	76,05	5 „ Subkowy
4	Kochanki	121b	„	629	7,15	—	63,71	385,68	159,71	39,43	—	655,68	2 „ Starogard
5	Gaj	7	„	27	—	—	—	38,11	—	—	—	38,11	2 „ Piszyn
6	Jastrzębce	115	„	58	—	—	14,27	32,15	13,67	3,51	—	63,60	2 „ Głodowo
7	„	115	buk	82	—	—	—	—	6,32	25,42	17,10	48,84	2 „ „
8	„	115	brzoza	35	—	—	—	—	1,58	10,81	13,70	26,09	2 „ „

Pisemne oferty należycie ostemplowane w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja“ winne być nadesłane do dnia **26. marca br.** godz. 11 przed poł. poczem nastąpi otwarcie ofert w kancelarii Nadleśnictwa. W ofercie należy podać cenę przeciętną za 1 m³ każdego losu w złotych i dziesiątych złotych w cyfrach i słowach, wraz z oświadczeniem, że oferentowi znane są warunki sprzedaży i im się bez zastrzeżeń poddaje. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Nadleśniczy.

POMOCNIK LEŚNY
ma zamiar poznać przeróbkę drzewa i przemysł tartaczny, w tym celu poszukuje miejsca jako praktykant na tartaku od 1. IV. 27 r. Łaskawe zgłoszenia uprasza się pod „pomocnik“ do Adm. Rynku Drzewn. 455

Leśniczy,

lat 48, żonaty, 1 dziecko, władający językiem polskim i niemieckim, 6 klas gimnazjum, szkoła dla leśniczych i egzamin państw. 28 lat praktyki zawodowej i przy eksploatacji leśnej w kraju i zagranicą, referencje dobre, poszukuje z dniem 1. kwietnia r. b. na skromnych warunkach **posady leśniczego** lub kierownika robót eksploatacji leśnej. Łaskawe oferty z podaniem warunków pod adresem:

Leśnictwo Kobylnickie, poczta Kobylnik, pow. Poławski. 434

500 cfm. WIKGINY

jednorodnej, zielonej z kultury (Salix viminalis) sprzedaje loko stacja 435

Nadleśnictwa Miłosław

poczta i stacja Miłosław — Telefon 18.

Ordynacja Będlewo

ma na sprzedaż z tegorocznego cięcia
ca **5000 m³** okraglaków sosnowych I—IV kl.

od 18 cm w cienkim końcu grubych, dobrze wyrobionych przy wpłacie większej zaliczki.

Zręby znajdują się przy szosie oddalonej 3—4 km od dworca miasta Sęszewa, gdzie są tartaki, któreby ewent. drzewo to przetarły.

Celem obejrzenia powyższego drzewa zechcą interesenci zgłosić się w Zarządzie Ordynacji Będlewo i w biurze tejże majątności oddać najpóźniej do **18. bm.** pisemne oferty z podaniem przeciętnej ceny loco las za całą ilość lub też za każdy oddział osobno. 445

Zarząd Ordynacji Będlewo

poczta Będlewo, st. kol. Sęszew, telefon nr. 1

ZWEIG i LESCHNITZER handel drzewa, KATOWICE

p. a. firma KOTZIAS i Ska., KATOWICE, ul. Młyńska 16

Kupują stale DREWNO KOPALNIANE

w stanie stojącym i ściętym. 463

Drewno i materiały tarte

każdego rodzaju **kupuje stale** i prosi o wyczerpujące oferty:

MARYAN NAMYSŁ - POZNAŃ

Skarbowa 3.

Tel. 3700.

KUPIĘ ZA GOTÓWKĘ

1 wagon desek ca 30 m³

30 m/m grubych, możliwie równ. obrz. albo nie-obrzynanych, suchych, zdalnych do heblowania.

Oferty z pod. przec. dług. i przec. szer. franko wagon stacja załadowania uprasza się do Rynku Drzewn. pod № **438.**

KUPIJĘ ZA GOTÓWKĘ

wszelkie drzewo liściaste pierwszorzędnej jakości w stanie okragłym i tartym, jak:

dąb - klon - buk
jesion - brzość
grab - akację
lipę

brzozę - topole
osikę - orzech
olchę - gruszę
i wiśnie.

Otto Zweigenthal & Co.

Hurtowy Handel Drzewa

PRAG II, Václavské nám. 63. Tel. 22717.

Za gotówkę poszukuję zaraz kupna!

**60 m³ szalówek 20 m/m grubych,
6 m³ szalówek 23 m/m grubych.**

Oferty z podaniem przec. dług. i przec. szer. franko wagon stacja załadowania uprasza się do „Rynku Drzewnego“ pod nr. 444.

Województwo Poznańskie.

466

Państwowe Nadleśnictwo Durowo p. Wągrówiec

sprzeda w drodze submisji z leśnictwa Orla oddział 18a z wyrebu zimowego 1926/27 poniżej wymienione drewno użytkowe.

Los 1. Sosna 38 szt. = 87.27 m ³ I. kl.	} Jakość drewna dobra. Stacja kolejowa Wągrówiec ca 3 km. prze-ważnie szosa
Los 2. Sosna 180 „ = 249.75 „ II. „	
Los 3. Sosna 128 „ = 97.56 „ III. „	
„ 24 „ = 10.64 „ IV. „	

Pisemne oferty należy złożyć ostemplowane w załakowanych kopertach z napisem „Submisja należy nadesłać do nadleśnictwa najpóźniej do dnia **26. marca 1927** o godz. 11-tej, otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 11,30 w kancelarii nadleśnictwa, w ofertach należy podać cenę w złotych i groszach cyframi i słowami za 1 m³ dla poszczególnych losów oraz złożyć oświadczenie, iż kupującemu znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że takowym poddaje się bez zastrzeżeń.

Nadleśnictwo zastrzega sobie małe różnice w podanej masie i nie odpowiada za jakość drewna. Oferent ubiegający się o kredyt winien to zaznaczyć w złożonej ofercie. Ważne są tylko oferty podpisane przez właściciela. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

Nadleśniczy Państwowy

Państwowa wyłuszczeniarnia nasion

w Klosnowie, poczta Chojnice (Pomorze)

oferuje nasienie **sosny pospolitej** (Pinus silvestris) pierwszorzędnej jakości o 90% sile kiełkowania z województw zachodnich lub wschodnich; nasienie pochodzi z szyszek rwanych pod nadzorem państwowego personelu leśnego i wyłuszczonego w państwowej wyłuszczeniarni nasion w Klosnowie. Cena 20 zł za 1 kg loco Klosnowo, Wysyłkę uskutecznią się natychmiast za zaliczeniem pocztowym lub kolejowym na koszt nabywcy.

450

Państwowy Nadleśniczy.

Ca 4000 sążni sześciennych
sosnowych kopalniaków
także w mniejszych ilościach

świeżego cięcia, franco wagon **Gdańsk alba fob**
dla dostawy **kwiecień—wrzesień**

poszukuje się celem kupna

ca 15%	2,80 m	11 do 13 cm	przec. w cienkim końcu
„ 15%	3,00 „	13 „ 15 „	„ „
„ 60%	2,40 i 3,00 m	14 „ 16 „	„ „
„ 10%	3,50 i 4,00 „	16 „ 18 „	„ „

Następnie wielkie ilości

na biało korowanych sosn.
i świerk. wzgl. jodł. drągów

8—12 m długich, 11 do 15 cm przec. w cieńk. końcu.

Oferty dostawców pierwszorzędnych pod: „Kassazahlung - Grossbankgarantie“ do Administracji Rynku Drzewnego. 460

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

453

Państwowe Nadleśnictwo SOLEC, powiat Bydgoski

sprzeda w drodze submisji sosnowe drewno użytkowe (budulec) z roku gosp. 1927.

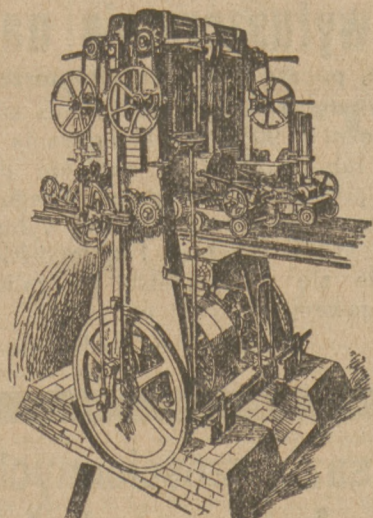
Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Sztuk	K L A S A				Razem m ²	Odległ. od stacji kolej.
				I	II	III	IV		
a) budulec:									
1	Trzcianka	110, 111, 139, 119, 94 i 137	1433	33.57	280.81	450.44	222.37	987.19	Solec Kujawski lub Nowawieś Wielka 7—12 km.
2	Kabat	71, 105, 49, 47, 46, 75, 48 i 39	1754	10.94	222.36	434.40	330.43	998.13	
3	Łążyn	95, 121, 155, 154 i 151	520	—	18.45	118.34	108.20	244.99	
4	Jezerce	174, 178 i 190	357	2.01	43.72	90.53	62.12	198.38	
5	Chrośna	5, 11, 55	241	22.11	95.86	70.40	20.73	209.10	
6	Zagórzanka	207, 195 i 197	50	—	—	2.43	13.55	15.98	
b) kopalniaki:									
7	Trzcianka	110, 111, 139, 119 i 94	537	109.95				109.95	W całych długościach
8	Zagórzanka	207, 195, 196 i 197	592	92.00				92.00	
9	Łążyn	121	431	64.52				64.52	
10	Kabat	71, 49, 47, 46, 45, 48 i 39	324	58.58				58.58	

Pisemne oferty należy ostatecznie w zalakowanych kopertach, zaopatrzone imieniem, nazwiskiem, adresem oferenta, z napisem: „Submisja“ należy nadesłać Nadleśnictwu do dnia **24. marca 1927 r.** godz. 11-tej przed poł. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 11³⁰ przed poł. w Kancelarii Nadleśnictwa.

W ofercie należy podać przeciętną cenę za 1 m³ poszczególnego losu, w złotych i dziesiętych zł w cyfrach i słowach oraz oświadczenie, że kupującemu znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że im bez zastrzeżeń poddaje się.

Nadleśnictwo zastrzega sobie różnice w podanej masie, jak również za jakość drewna nie odpowiada. — Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Nadleśniczy Państwowy.

Zjednoczone Fabryki Maszyn

UNIATow. Akc., Oddz. C. Blumwe i Syn
BYDGOSZCZ

452

TRAKI

najnowszej konstrukcji

Zmienny posuw

Duża wydajność pracy

Na łożyskach rolkowych względnie beczulkowych

Naszą obecną konstrukcję traków z wolną ramą naśladuje siedem niemieckich fabryk traków:

Stąd dowód pierwszorzędnej konstrukcji

Przeszło **4000** naszych traków dostarczyliśmy do wszystkich krajów europejskich i zamorskich

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie - - Na żądanie wizyty inżynierów

Przedstawicielstwa: Warszawa, Lwów, Kraków, Wilno, Poznań, W. M. Gdańsk, Łódź, Berlin

**Kupuję każdą ilość
budulcu
i kopalniaku**

na eksport. Oferty z podaniem
ceny do Rynku Drzewnego pod
Nr. 458.

Kopalniaki w stemplach
kupuje stale
A. HEINE,
Frankfurt (Oder)
Stiftsplatz 10.

Poszukuje się

bocznych desekbez sęków, czystych
23 i 30 m/m za gotówkę.Oferty pod nr. 459 do
eksp. Rynku Drzewnego.**Inżynier - leśnik,**

kawaler, młody, energiczny, oficer rezerwy, z praktyką hodowlaną, przy urzędzeniu, szacowaniu i eksploatacji lasów, obznajmiony z tartakiem, posiadający b. pochlebne świadectwa, poszukuje posady. Łaskawe oferty z podaniem warunków proszę skierować pod adresem: p. Najnowka, skrz. p. 30, inż. T. D.
454

Tartak parowy
461 **poszukuje****drzewo do rżnięcia.**Łask. zgl. „Par“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod **53,385.****Kupimy 200 m³
16-20 mm. szalówek**Oferty prosimy nadesłać:
**Elektryczna Fabr. Skrzyń
I. Blumenthal i Ska.**
Włocławek. 449**Energiczny
placmistrz**

dokładnie obeznany z wyrobem okrągłaków, poszukiwany zaraz do tartaku.

Oferty do Administr. Rynku Drzewnego pod nr. 428.